

Samenvatting stage verslag ‘De kracht van voedsel voor de Achterhoek’.

Een literatuuronderzoek naar aandachtspunten voor voedselbeleid

Dankzij een sterke groei in de productie van voedsel met behulp van nieuwe technologische ontwikkelingen heeft de wereldbevolking sterk kunnen groeien en is het consumptiegedrag van de Westerse consument sterk veranderd. Dit heeft naast positieve effecten echter ook negatieve effecten met zich meegebracht zoals het versterken van het broeikaseffect. Ook onze eigen gezondheid is er niet beter op geworden. Zo zijn er steeds meer mensen met overgewicht en obesitas. Dit heeft tot gevolg dat het belang van een landelijk voedselbeleid steeds vaker wordt bepleit.

Het doel van deze studie is het geven van een onderbouwing voor het belang van dit voedselbeleid en het uitreiken van handvaten aan overheden om mee te werken. Om dit te onderzoeken is de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

Waarom is voedselbeleid nodig en wat zijn aandachtspunten om concreet voedselbeleid te verwezenlijken voor overheden?

Hierbij zal aandacht worden besteed aan diverse thema's gerelateerd aan de onderwerpen duurzaamheid, economie, gezondheid en sociale cohesie. Voedselkeuzes bestaan veelal uit onbewuste gewoontes die geleid worden door consumptienormen. Daarom moet er een gedragsverandering in de samenleving plaatsvinden om de voedselkeuzes van mensen te laten veranderen. Educatie is een invloedrijk middel dat hiervoor kan worden gebruikt. Het belang om mensen op jonge leeftijd al te onderwijzen over voedsel maakt basisonderwijs een ideale plek voor voedseleducatie. Het is echter ook belangrijk om ouders bij voedseleducatie te betrekken maar dit vraagt vaak ook de ontwikkeling van meer bewustzijn over gezonde, verantwoorde voeding bij de ouders zelf. Hier is ook een rol weggelegd voor werkgevers, verzekeringsorganisaties en overheden. Uiteindelijk heeft iedereen belang bij voedseleducatie en een gezondere samenleving.

Een eerste aanbeveling naar aanleiding van dit onderzoek is het analyseren van bestaande projecten om te bekijken wat het beste werkt voor welke leeftijd en het type leerling. Het is aan te bevelen dat hieruit één vorm van voedseleducatie komt dat alle verschillende maatschappelijke thema's gerelateerd aan voedsel behandelt met behulp van een passende en effectieve leervorm. Een andere aanbeveling is om voedseleducatie een verplicht onderdeel te maken van het basisonderwijs, maar ook van lerarenopleidingen. Zo zijn toekomstige leraren al bekend met het belang van voedseleducatie.

Voor de Achterhoek kunnen dezelfde conclusies worden getrokken als voor de landelijke situatie. Echter ligt in de Achterhoek de prioriteit voor voedseleducatie hoger aangezien er extra redenen zijn in relatie tot een gezonde en vitale (beroeps-)bevolking. De Achterhoek kent meer vergrijzing en een groter aantal lager opgeleiden. Ook is er veel fysieke arbeid en ligt het gewicht van de gemiddelde Achterhoeker boven het landelijk gemiddelde. Door deze factoren in combinatie met de stijgende pensioenleeftijd is er langer een gezonde en vitale beroepsbevolking nodig. Dit kan verbeterd worden door middel van bewustere eetkeuzes, een gezonde leefstijl heeft immers een preventieve werking. Daarom is de urgentie in de Achterhoek voor voedseleducatie hoog, omdat dit bijdraagt aan een gezondere samenleving en dus een gezondere beroepsbevolking.

Stageopdracht Jeanne Steverink
Interdisciplinair Social Sciences
Universiteit Utrecht en
Kenniscentrum Nelles
10 maart 2017